

STOPIEŃ REJONOWY – klucz odpowiedzi
Wojewódzki Konkurs Geograficzny dla uczniów gimnazjów
województwa wielkopolskiego

CZĘŚĆ I

Prawidłowe odpowiedzi.

(0-10)

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Odpowiedź	c	d	c	a	c	b	b	a	a	c

CZĘŚĆ II

11. Przyporządkuj określenia do źródła energii. Skorzystaj z liter od A do D.

Węgiel kamienny	Gaz ziemny	Ropa naftowa	Surowce promieniotwórcze
Malejąca opłacalność wydobycia D	Niskie koszty transportu A	Niestabilne ceny surowca C	Wysoka wartość energetyczna B

Za każde poprawne przyporządkowanie **1 pkt**;

Razem 0-4 pkt

12. Określ, w której porze roku rzeki regionu Morza Śródziemnego niosą najwięcej wody.
Uzasadnij swoją odpowiedź.

Za podanie chłodnej pory roku (**1 pkt**), za uzasadnienie, że największe opady występują właśnie w tej porze roku (**1pkt**);

Razem 0-2 pkt

13. Przyporządkuj działania do organizacji międzynarodowych na rzecz ochrony środowiska.

A - GREAT APE PROJECT B - GREENPEACE C- WORLD WIDE FUND for NATURE

Główne cechy organizacji	Organizacja (litera)
Organizacja powstała w 1961 roku. Jej zadaniem jest nie tylko ochrona ginących zwierząt, czy przeciwdziałanie zniszczeniu środowiska naturalnego, ale także stworzenie przyszłości, w której ludzie będą żyli w harmonii z przyrodą. Główna siedziba znajduje się w Szwajcarii. Logo organizacji to czarno-biała panda.	C
Organizacja założona w 1971 roku w Vancouver w Kanadzie. Działa na rzecz ochrony środowiska m.in. spowolnienia zmian klimatu, ochrony lasów, ochrony oceanów, powstrzymanie wielorybnictwa. Organizacja finansowana jest całkowicie przez indywidualnych darczyńców, których liczbę szacuje się na około 2,8 mln.	B
Organizacja założona w 1994 roku skupiająca prymatologów, antropologów, etyków i innych specjalistów. Głównym celem jest uchwalenie międzynarodowej deklaracji praw małp człowiekowatych (<i>Hominidae</i>), gwarantującej im prawo do życia, prawo do wolności oraz wolność od tortur. Według spisu sporządzonego przez organizację w samych Stanach Zjednoczonych więzi się obecnie 3100 człowiekowatych.	A

Za każdą poprawną odpowiedź **1 pkt**;

Razem 0-3 pkt

14. Wymień cztery państwa Europy Północnej charakteryzujące się gęstością zaludnienia poniżej 20 os/km². Podaj dwie bariery decydujące o takiej gęstości zaludnienia w wybranych krajach.

Państwa: Islandia, Norwegia, Finlandia, Szwecja

Za każde poprawnie podane państwo **1 pkt**;

Bariery decydujące o takiej gęstości zaludnienia:

- świetlna (dzień i noc polarny);
- klimatyczna/termiczna (niskie temperatury);

Za poprawnie określoną barierę **1 pkt**;

Razem 0-6 pkt

15. W Sewilli (5°W) jest godzina 13:00 czasu słonecznego. Oblicz, która godzina czasu słonecznego jest wówczas w Jakucku (120°E).

Obliczenia:

$$5^{\circ}\text{W} + 120^{\circ}\text{E} = 125^{\circ}$$

$$125^{\circ} \times 4 \text{ minuty} = 600' = 10\text{h}$$

$$13:00 + 10 \text{ h} = 23:00$$

Odpowiedź: **Kiedy w Sewilli jest godzina 13:00 czasu słonecznego, w Jakucku jest 23:00.**

Za każde poprawne działanie i odpowiedź **po 1 pkt**;

Razem 0-4 pkt

16. Wyjaśnij, podając dwa argumenty, dlaczego w krajach alpejskich buduje się tunele.

Przykładowa odpowiedź:

W krajach alpejskich położonych na obszarach górzystych buduje się tunele ze względu na szybsze i bezpieczniejsze poruszanie się pod drogach, szczególnie zimą; łatwiejszą komunikację; skrócenie drogi pomiędzy miejscowościami i regionami.

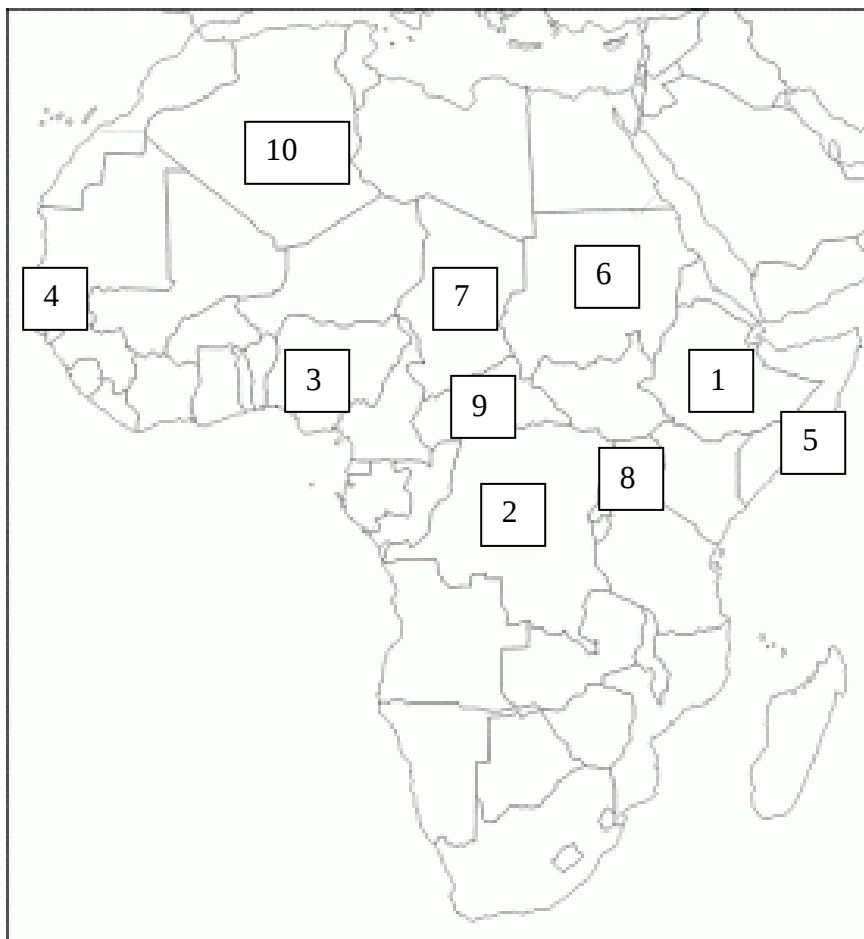
Za poprawną odpowiedź **2 pkt**;

Razem 0- 2 pkt

17. Z analizy przeprowadzonej przez Instytut Badania Przyczyn Wojny (AKUF) na Uniwersytecie w Hamburgu, w Afryce wojny mają miejsce w następujących państwach: Etiopii (1), Demokratycznej Republice Konga (2), Nigerii (3), Senegal (4), Somalii (5), Sudanie (6), Czadzie (7), Ugandzie (8), Republice Środkowoafrykańskiej (9) oraz w Algierii (10).

Zaznacz, przypisanymi im cyframi, wyżej wymienione państwa na mapie. Podaj dwie przyczyny występowania wojen i konfliktów zbrojnych na kontynencie afrykańskim.

Przykładowe przyczyny wojen: konflikty etniczne, religijne, ekonomiczne.

Za każde poprawnie zaznaczone państwo **0,5 pkt**;

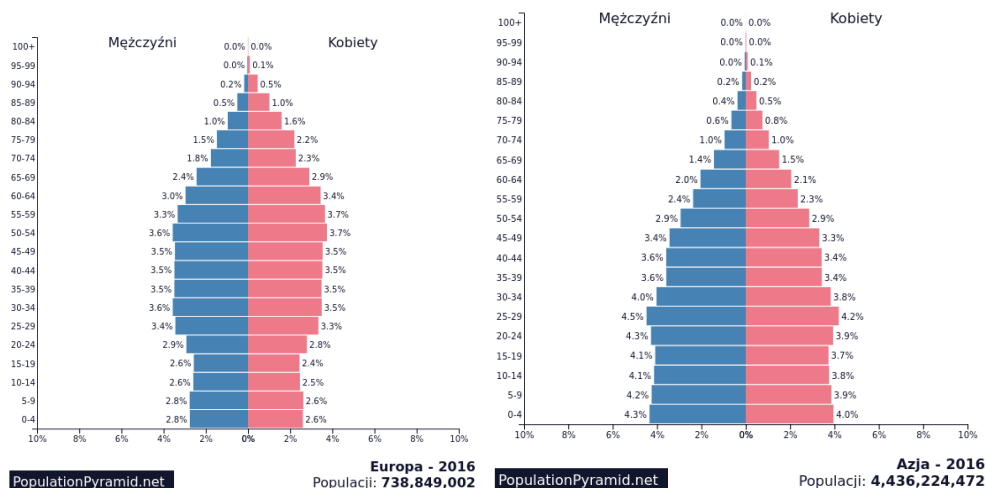
Za każdą poprawną przyczynę wojen **1 pkt**

Razem 0-7 pkt

18. Ryciny przedstawiają piramidy płci i wieku dwóch kontynentów półkuli północnej i wschodniej.

Na podstawie analizy określ i zapisz nazwy kontynentów pod rycinami.

Podaj cztery powody różnicy w populacji dzieci i młodzieży w wieku od 0-19 lat dla tych dwóch różnych kontynentów.

Za poprawne nazwanie kontynentów **po 1 pkt**

Różnice wynikają m.in. z:

- modelu rodziny,
- dostępu do środków antykoncepcyjnych,
- liczby kobiet w wieku rozrodczym,
- poziomu wykształcenia.

Za każdą poprawnie podaną przyczynę **1 pkt**;

Razem 0-6 pkt

19. Na podstawie poniższego tekstu napisz, jakie dwa procesy doprowadziły do zmiany kultury i tożsamości wśród ludności Bhutanu. Podaj cztery przykłady zmian kulturowych.

„Bhutan jest jednym z krajów, w których najpóźniej wprowadzono telewizję. Jej nagłe pojawienie się poskutkowało ogromną popularnością tego medium, co doprowadziło nawet do rezygnacji z uprawy własnych pól. Religijni i, mimo problemów i skromnego życia, szczęśliwi mieszkańcy, szukając szczęścia w napierających z rozwiniętego świata dobrach, coraz częściej niestety tracą to, co jest chyba znacznie ważniejsze – własną kulturę i tożsamość”.

Źródło: Na podstawie <https://www.polskieradio.pl>

Przyczyny zmian: globalizacja, konsumpcjonizm;

Przykłady zmian: utrata tożsamości kulturowej, osłabienie więzi rodzinnych, zubożenie własnej kultury, zmniejszenie aktywności zawodowej.

Za każdą prawidłową nazwę procesu **1 pkt**;

Za podanie przykładów zmian kulturowych – za każdy poprawny przykład **1 pkt**;

Razem 0- 6 pkt